

Мулик Т.О.

к.е.н., доцент завідувач кафедри обліку та аналізу
Вінницький національний аграрний університет

ВДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РОЗРАХУНКІВ ЗА ПОДАТКАМИ

Розрахунки за податками займають особливе місце в системі розрахункових відносин підприємства. Це пояснюється тим, що податки є обов'язковими платежами до бюджету і всі господарюючі суб'єкти їх сплачують.

Необхідність організації обліку нарахування та сплати податків на підприємстві зумовлена забезпеченням умов для проведення державного контролю за дотриманням податкового законодавства суб'єктами господарювання. На основі даних такого обліку складається податкова звітність. Порушення у веденні обліку розрахунків за податками: неправильне визначення бази оподаткування, податкових пільг, розмірів нарахованих податкових платежів, їх неповна або несвоєчасна сплата до бюджету, тягнуть за собою фінансові санкції.

Від створення ефективної системи обліку з метою оподаткування на рівні підприємства залежить як якість облікової інформації, що надходить до державних фіскальних органів, так і поліпшення фінансового стану самого підприємства, оскільки правильна організація обліку дасть змогу уникнути фінансових санкцій з боку контролюючих органів та оптимізувати податкові платежі.

Під обліковим забезпеченням розрахунків за податками ми розуміємо систему збору, накопичення, обробки та узагальнення інформації про базу та об'єкти оподаткування для визначення та сплати податкових платежів суб'єктами господарювання відповідно до вимог податкового законодавства.

Ця облікова система має базуватись на даних бухгалтерського обліку та враховувати норми податкового законодавства, а також забезпечувати інформаційні потреби користувачів про нарахування та сплату податків.

Діюча практика обліку розрахунків за податками має ряд проблемних та дискусійних моментів:

- неузгодженість бухгалтерського та податкового законодавства, що постійно продукує дискусії в напрямку гармонізації бухгалтерського та податкового обліків;

- наявність різних поглядів на існування так званої системи «податкового обліку», «податкових розрахунків»;

- складність та громіздкість податкової звітності;

- відсутність на більшості підприємств організації облікової політики для цілей оподаткування;

- недостатня обізнаність та компетентність бухгалтерів у сфері податкового законодавства, що підвищує ризики застосування штрафних санкцій;

- недостатність або відсутність внутрішнього контролю за нарахуванням та сплатою податків, вчасністю оформлення та представлення податкової звітності до фіскальних органів.

Усунення чи мінімізація дії вище перерахованих проблемних моментів, неузгодженостей, на нашу думку, сприятиме формуванню більш якісної та достовірної інформації в сфері оподаткування. Тож важливим перспективним напрямом є розвиток та вдосконалення облікового забезпечення розрахунків за податками.

Організаційні підходи до обліку та звітності визначаються у положеннях облікової політики підприємства, яка містить детальну інформацію щодо основоположних засад бухгалтерського обліку в Україні та визначення обов'язків облікового персоналу. Формуючи облікову політику для цілей оподаткування важливо визначати поріг істотності для податкової заборгованості, метод нарахування амортизації, перелік господарських операцій, що звільняються від оподаткування, або підлягають під спеціальні

режими оподаткування, а також інформацію щодо податкових пільг, які застосовуються підприємствами. Це стає можливим на основі розробленого Положення облікової політики для конкретних підприємств.

Не менш важливим питанням організації обліку на підприємствах є формування робочого плану рахунків щодо зобов'язань за податками і зборами, який має наводитись у додатку до наказу про облікову політику. При цьому важливо виокремити окремі аналітичні рахунки для основних видів податків та зборів, які сплачуються конкретними підприємствами.

Для подолання проблем, які виникають при заповненні форм податкової звітності пропонуються такі шляхи вирішення: узгодити терміни подання податкових декларацій у разі зміни їх форми та методики заповнення; удосконалити порядок заповнення податкової звітності. [1, с.64]

Не менш важливим питанням є удосконалення визначеного законодавством порядку заповнення податкової звітності з метою уникнення проблем при її прийнятті контролюючими органами. [1, с.65]

Загалом вдосконалення звітності в оподаткуванні має бути направлене на створення простих форм звітності і зменшення кількості додатків до неї.

Перспективним напрямом вдосконалення обліку є забезпечення підвищення ступеня комп'ютеризації та автоматизації процесів обліку бази та об'єктів оподаткування, розрахунків податків, складання й подання податкової звітності до фіскальних органів.

Використання зазначених заходів сприятиме спрощенню облікового процесу на підприємствах, поліпшить організацію обліку та звітності в оподаткуванні та дозволить підприємству уникнути штрафів, досягнути високого рівня прибутковості.

Література

1. Мурована Т. Особливості організації обліку зобов'язань за податками і зборами в умовах реалізації екологічної політики в Україні / Т. Мурована // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. – 2013. вип. 6 (147) . - с. 61-66.